

A11 priedas

Mokyklos vadovo socialinių ir emocinių kompetencijų įsivertinimo įrankis

Adaptuota pagal: CASEL: Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning. (2017). TOOL: Personal Assessment and Reflection—SEL Competencies for School Leaders, Staff, and Adults.

Mokyklos vadovas yra vienas svarbiausių žmonių, supažindinančių mokyklą su socialiniu ir emociniu ugdymu.

Direktorius, gerai suprantantis SEU ypatumus, geba kitiems mokyklos bendruomenės nariams pristatyti SEU įgyvendinimo mokykloje viziją. Labai svarbu, kad mokyklos direktorius suprastų nuoseklaus socialinio ir emocinio ugdymo svarbą. Direktorius, kuriam rūpi socialinis ir emocinis ugdymas, rūpinasi SEU plėtojimui reikalingais ištekliais, parama mokytojams ir mokiniams; jis taip pat demonstruoja savo socialines ir emocines kompetencijas, yra asmeninis SEU pavyzdys aplinkiniams.

Įrankis skirtas mokyklų direktoriams, taip pat jų pavaduotojams, administratoriams, SEU vystymo komandos nariams, mokyklos tarybos nariams ir kitiems suaugusiesiems, atsakingiems už mokyklos vadybą. Šis įrankis taip pat tinkamas naudoti mokytojams. Įrankio tikslas – supažindinti mokyklų vadovus su SEU praktikomis, padėti jiems įsivertinti savo stiprybes ir apgalvoti tolesnį tobulėjimą. Įrankis taip pat skatina mąstyti apie strategijas, skatinančias socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą mokykloje.

Įžvalgos, gautos atlikus įsivertinimą, bus naudingos profesiniam tobulėjimui SEU srityje. Užpildžius klausimyną, vėliau galima aptarti bendras temas ir stiprybių bei iššūkių pavyzdžius su kolegomis.

Šis įsivertinimo įrankis yra klausimynas, kurį sudaro 48 teiginiai apie vadybos praktikas, susijusias su įvairiomis SEU kategorijomis. Kiekvieną teiginį prašoma įvertinti 3 dalių Likerto tipo skalėje. Įrankis skirtas TIK asmeninei refleksijai. Jis NETURĖTŲ būti naudojamas išoriniam darbo vertinimui.

Kaip naudoti šį įrankį

1. Perskaitykite kiekvieną teiginį ir pagalvokite apie su tuo susijusias specifines situacijas, tada įvertinkite save pažymėdami atitinkamą laukelį ties teiginiu (retai, kartais, dažnai). Jeigu teiginys jums visiškai neaktualus, perbraukite vertinimo laukelį.

2. Kai baigsite, ieškokite požymių, atskleidžiančių jūsų stiprybes ir iššūkius, galinčius padėti nusistatyti reikiamą asmeninio socialinio ir emocinio augimo kryptį. Ši informacija skirta tik jums, todėl pasistenkite atsakyti sąžiningai, nevertindami savo atsakymų, kaip „gerų“ ar „nepakankamai gerų“.

3. Užpildę klausimyną, imkitės tolesnių veiksmų – apmąstykite tai, ką pavyko sužinoti:

a) Apmąstykite rezultatus ir padarykite išvadas apie savo pažangą.

Jeigu prie teiginio pažymėjote „dažnai“, tai gali rodyti jūsų asmeninę stiprybę:

- Kaip šios stiprybės veikia jūsų bendravimą su mokiniais ir kolegomis?
- Su kokiomis kompetencijomis yra susijusios jūsų stiprybės?
- Kurios stiprybės, jūsų nuomone, labiausiai padės jums vadovauti SEU mokykloje?
- Kuriomis savo stiprybėmis labiausiai didžiuojatės?

Jeigu prie teiginio pažymėtas laukelis „retai“, tai gali rodyti galimą dabartinį iššūkį:

- Kaip tobulėjimas šioje srityje galėtų būti naudingas bendraujant su mokiniais ir kolegomis?
- Su kokiomis kompetencijomis yra susiję jūsų iššūkiai?
- Pasirinkite vieną ar dvi sritis, kurios galėtų padėti jums stiprinti SEU mokykloje.
- Parenkite strategiją, skirtą priminti praktikuotis naujus elgesio modelius, arba pagal nustatytus iššūkius dirbkite su mentoriumi ar ugdančiuoju vadovu.

Ar kokie nors atsakymai jus nustebino? Ar pastebėjote dalykų, kurie tik patvirtino tai, ką jau žinojote apie save?

b) Sudarykite sąrašą būdų, kaip galite pasinaudoti savo stiprybėmis veikdami drauge su kitais ir pritaikyti jas mokyklos gyvenime.

c) Sudarykite sąrašą būdų, kaip galėtumėte įveikti šiuo metu patiriamus iššūkius.

SAVIMONĖ	Retai	Kartais	Dažnai
EMOCINĖ SAVIMONĖ			
Aš gebu identifikuoti, atpažinti ir įvardyti savo emocijas.			
Aš atpažįstu ryšį tarp savo jausmų ir reakcijų į žmones bei situacijas.			
SAVĖS SUPRATIMAS			
Žinau ir realiai vertinu savo stiprybes bei trūkumus.			
Aš skatinu aplinkinius pasakyti man, kaip mano veiksmai juos veikia.			
Žinau, kaip mano poreikiai, polinkiai ir vertybės veikia mano priimamus sprendimus.			
PASITIKĖJIMAS SAVIMI			
Tikiu, kad galiu susidoroti su viskuo, kad ir kas nutiktų, ramiai ir pasitikėdamas savimi.			
Mielai imuosi sudėtingų užduočių.			
OPTIMIZMAS			
Tikiu, kad dauguma patirčių padeda man mokytis ir augti.			
Galiu įžvelgti teigiamų dalykų net ir neigiamose situacijose.			
VADYBA			
SAVITVARDA			
Randu būdų suvaldyti savo emocijas ir nukreipti jas naudinga kryptimi niekam nepakenkdamas.			
Sugebu išlikti ramus ir išlaikyti minčių aiškumą, kai patiriu daug streso arba ištinke krizė.			
TIKSLŲ IŠKĖLIMAS IR PASIEKIMAS			
Vadovaujuosi aukštais asmeniniais standartais, kurie mane motyvuoja gerinti savo ir tų, kuriems vadovauju, veiklos rezultatus.			
Esu pragmatiškas, nustatau išmatuojamus, ambicingus ir pasiekiamus tikslus.			

GEBĖJIMAS PRISITAIKYTI			
Priimu naujus iššūkius ir prisitaikau prie pokyčių.			
Keičiu savo nuomonę, kai susiduriu su nauja informacija ir realijomis.			
ORGANIZACINIAI ĮGŪDŽIAI			
Galiu laviruoti tarp daugelio užduočių neprarasdamas dėmesio koncentracijos ir energijos.			
Išlaikau pusiausvyrą tarp darbo ir asmeninio poilsio poreikių.			
INICIATYVUMAS			
Tikiu, kad sugebu daryti įtaką savo likimui ir veiksmingai vadovauti kitiems.			
Kuriu galimybes ir jomis naudojuosi, užuot laukęs, kol jos atsiras.			
SOCIALINIS SĄMONINGUMAS	Retai	Kartais	Dažnai
EMPATIJA			
Aktyviai klausausi ir sugebu suprasti kito asmens požiūrį ir jausmus iš žodinių ir nežodinių užuominų.			
PAGARBA KITIEMS			
Tikiu, kad dažniausiai žmonės stengiasi atlikti darbus taip, kaip sugeba geriausiai, ir tikiuosi iš jų geriausio.			
PAGARBA ĮVAIROVEI			
Gerbiu savo mokyklos bendruomenėje esančius žmones iš įvairios aplinkos bei skirtingų kultūrų, sutariu su jais bei taikau įtraukimo būdus, kad visų nuomonės būtų išgirstos.			
ORGANIZACINIS SĄMONINGUMAS			
Įžvelgiu, kas vyksta organizacijoje, ir gebu identifikuoti svarbiausius socialinius tinklus.			
Suprantu jėgas, veikiančias darbe, vertybes ir nerašytas taisykles, galiojančias tarp žmonių.			
Puoselėju emociškai rūpestingą ir saugią aplinką mokyklos personalui, mokiniais, šeimoms ir bendruomenės nariams.			

TARPUSAVIO SANTYKIŲ ĮGŪDŽIAI	Retai	Kartais	Dažnai
BENDRAVIMAS			
Esu atviras ir nuoširdus su kitais, kalbėdamas apie savo vertybes ir įsitikinimus, tikslus bei principus, kuriais vadovaujuosi.			
Bendrauju su personalu, mokiniais, tėvais, globėjais ir bendruomenės nariais bei skatinu jų bendravimą.			
Gebu suformuluoti man svarbias idėjas, kad jos motyvuotų kitus įsitraukti.			
SANTYKIŲ KŪRIMAS			
Esu nuoširdžiai suinteresuotas skatinti žmonių augimą bei ugdyti jų socialinius ir emocinius įgūdžius.			
Gebu atvirai sau ir kitiems pripažinti savo klaidas ir trūkumus.			
Stengiuosi suprasti kitų patirtį ir požiūrį prieš pateikdamas savo pasiūlymus.			
Žmonėms, kuriems vadovauju, laiku teikiu konstruktyvų grįžtamąjį ryšį.			
KONFLIKTŲ VALDYMAS			
Nesijaučiu nepatogiai sprenddamas konfliktą, klausydamasis, ką jaučia priešingos jo šalys ir padėdamas joms suprasti kitokį požiūrį.			
Gebu padėti konfliktuojančioms pusėms rasti bendrą sprendimą.			
KOMANDINIS DARBAS IR BENDRADARBIAVIMAS			
Man gerai sekasi dirbti komandoje, bendradarbiauti ir kurti visus įkvepiančią kolegialią atmosferą.			
Nesunkiai kuriu santykius su įvairių grupių atstovais.			
Priimdamas svarbius sprendimus įtraukiu pagrindines suinteresuotas šalis, kad užtikrinčiau, jog tie sprendimai bus protingi.			
Savo elgesiu ir lyderystės stiliumi esu komandinio darbo pavyzdys personalui, mokiniams ir mokyklos bendruomenei.			
ATSAKINGAS SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS	Retai	Kartais	Dažnai
PROBLEMŲ IDENTIFIKAVIMAS IR SITUACIJOS ANALIZĖ			
Gebu apibūdinti problemos esmę ir atrasti tinkamus sprendimus.			

Suprantu, kai mano mokykloje atsiranda poreikis keistis, mesti iššūkį nusistovėjusiai tvarkai ir padrąsinti mąstyti naujai.			
Prieš pradėdamas įgyvendinti naują iniciatyvą atlieku poreikių analizę ir įtraukiu darbuotojus į problemų nustatymo procesą.			
PROBLEMŲ SPRENDIMAS			
Sprendamas įvairias problemas įtraukiu kitus ieškant įvairių sprendimo būdų ir apgalvojant jų pasekmes.			
Randu praktiškų ir tinkamų būdų kliūtims įveikti, net jeigu tenka priimti nepopuliarius sprendimus.			
ĮVERTINIMAS IR REFLEKSIJA			
Naudoju daugiau kaip vieną priemonę socialinių, emocinių ir akademinų mokymosi pasiekimų pažangai vertinti.			
Suteikiu galimybių asmeninei ir grupinei refleksijai apie pažangą siekiant tikslų ir apie vykusį procesą.			
ASMENINĖ, MORALINĖ IR ETINĖ ATSAKOMYBĖ			
Elgiuosi su žmonėmis taip, kaip norėčiau, kad jie su manimi elgtųsi.			
Skatinu mokinių, personalo ir bendruomenės veiklas, vykdomas visuomenės labui.			